

**Univerzita Karlova v Praze
Fakulta humanitních studií**

Název oboru

Filozofie

**Disertační práce
(obor Aplikovaná etika)**

**Uplatňování etického principu
při tvorbě zdravotnického systému
The Application of Ethical Principles
in the Development of the Health System**

Mgr. Monika Válková

**Vedoucí práce: Doc. prim. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.
Praha 2013**

Anotace

Disertační práce na téma Uplatňování etického principu při tvorbě zdravotnického systému je zaměřena na etické principy, které se promítaly ve vývoji zdravotnického systému v České republice. Solidarita, spravedlnost, rovnost a právo na zdraví jsou základní etické principy uplatňované ve zdravotnických systémech. Z historického hlediska je solidarita nejstarším etickým principem, která měla vliv na utváření jednotlivých typů sociálních států v Evropě. Solidarita je zkoumána z pohledu vývoje sociálního zabezpečení v době nemoci a chudoby. Zdravotnický systém v České republice je hodnocen z hlediska uplatňování etických principů v různých etapách společenského uspořádání země od Rakouska-Uherska až do současnosti.

V praktické části disertační práce byly srovnávány s Českou republikou zdravotnické systémy Švédska a Francie dle etických principů solidarita, spravedlnost, rovnost a právo na zdraví. Hlavním cílem disertační práce bylo prokázat na základě vybraných indikátorů, zda náš zdravotnický systém respektuje etické principy dle doporučení dokumentu WHO (program Zdraví 21). Jako hlavní indikátory byly zvoleny kardiovaskulární choroby z hlediska incidence, léčby, dostupné struktury zdravotní péče (rehabilitační a dlouhodobá péče). Dále byli zvoleni ukazatelé zdravého životního stylu, které jsou hlavními determinanty vzniku kardiovaskulárních chorob. V porovnávací studii byly použity statistická data (2011) se zemí OECD, výzkumů WHO a dat zdravotních pojišťoven. V disertační práci jsou výsledky znázorněny graficky s následným komentářem a diskusí nad výsledky dle předem vybraných indikátorů. V diskusi jsou vymezeny etické otázky týkající se našeho současného zdravotnického systému.

Závěr disertační práce je věnován hodnocení etických principů nastavených

priorit ve zdravotnických systémech České republiky, Švédska a Francie.

Klíčová slova

Hodnoty, etické principy, solidarita, spravedlnost, rovnost, právo na zdraví, geneze vzniku zdravotnického systému v České republice, sociální stát, zdravotnické systémy Švédsko, Francie.

Abstract

The thesis regarding the topic of Application of the ethical principle during the creation of the health system is focused on the ethical principles which were reflected in the development of the health system in the Czech Republic. Those are solidarity, justice, equality and the right to health. Solidarity is the oldest of the principles that has had impact on the creation of the individual types of social states in Europe. Solidarity is examined from the perspective of development of social security in times of illness and poverty. The health system of the Czech Republic is appraised in terms of application of the ethical principles at various stages of organisation of the country from the times of the Austro-Hungarian Empire to present.

The health systems of Sweden and France were compared to the health system of the Czech Republic in terms of solidarity, justice, equality and right for health in the practical part of the thesis. The main objective of the thesis was to demonstrate whether our health system respects the ethical principles in accordance to recommendations of the WHO document on the grounds of selected indicators. Cardiovascular diseases were selected as main indicators in terms of incidence, treatment and accessible structures of health care. (rehabilitation and long-term care). Furthermore, the indicators of health life-style were selected. They are the main determinants of cardiovascular disease

as well. Statistical data from the OECD countries, WHO research and health insurance companies were used in the comparative study. In the thesis the results are graphically depicted with following comments and discussion above the results according to pre-selected indicators. Ethical matters regarding our contemporary health system are defined in the discussion. The conclusion of the thesis is dedicated to the evaluation of ethical principles and set priorities in health systems of the Czech Republic, France and Sweden.

Key words:

Values, ethical principles, solidarity, justice, equality, right for health, genesis of health system in Czech Republic, social state, health system of Sweden and France.